

Lausunto

26.6.2026

VN/16955/2026
VN/16955/2026-VM-10

Sisäministeriö

Viite 1. Sisäministeriön lausuntopyyntö, VN/16955/2026-SAAP-1, 18.6.2026

Viite 2. Valtiovarainministeriön lausunto, VN/36541/2024-VM-90, 18.5.2026

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi poliisilain 5 a luvun (siviilitiedustelu) muuttamiseksi

Sisäministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa (Viite 1) luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle poliisilain 5 a luvun (siviilitiedustelu) muuttamiseksi. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi poliisilain siviilitiedustelua koskevaa 5 a lukua, kohdistuen erityisesti suojelupoliisin suorittamaan tiedonhankintaan.

Valtiovarainministeriön lausunto

Hallituksen esityksen luonnoksen keskeisenä muutoksena on tiedustelumenetelmien käytön mahdollistaminen pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin poistamalla voimassa oleva ehdoton kiello. Esitys on nähtävissä olennaisesti täydentävänä aiemmin arvioituun poliisilain 5 a luvun (siviilitiedustelu) mukaiseen sääntelykokonaisuuteen etenkin laajentamalla tiedustelutoimivaltuuksia fyysiseen toimintaympäristöön.

Tietojärjestelmät ja tiedonhallinta

Valtiovarainministeriö on aiemmassa lausunnossaan (Viite 2) kiinnittänyt huomiota muutoksen tietojärjestelmävaikutusten tarkempaan arviointiin. Esityksen mukainen tiedonhankinta kotirauhan suojaan tarkoitettuun tilaan voidaan katsoa olevan tietosisällöltään erityisen arkaluonteista, mikä edellyttää aiempaa tarkempaa arviointia muun muassa tiedon luokittelusta, käytön sekä käyttöoikeuksien hallinnasta, tietoturvasta sekä valvonnasta (mm. lokitus) sekä eri lähteistä kerätyn tiedon yhteensovittamisesta. Edellä mainittuja vaikutuksia tulisi esityksen jatkovalmistelussa arvioida tiedonhallinnan kokonaisuuden näkökulmasta, tietohallintolaissa (906/2019) edellytetyllä tavalla.

Asiakirjojen salassapito

Edellä todetun mukaisesti, luonnoksessa esitetty kotirauhan suojaan tarkoitettuun tilaan kohdistuvan tiedustelun mahdollistaminen oletettavasti tuottaa erityisen arkaluonteista tietoa ja toiminta tulisi osaltaan myös lisäämään ao. aineiston määrää. Tämä korostaa tarvetta arvioida asiakirjojen salassapidon laajuutta, luokittelua sekä tiedon pitkäaikaiseen säilyttämiseen liittyviä vaikutuksia, joita olisi tarvetta huomioida ja täydentää esitykseen.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

Taloudelliset vaikutukset

Valtiovarainministeriö on tuonut esille aikaisemmassa lausunnossaan (Viite 2), että esityksen taloudellisia vaikutuksia, kuten tietojärjestelmiin kohdistuvia kustannuksia ja niiden rahoitusta ei ole arvioitu systemaattisesti eikä konkreettisesti. Hallituksen esityksen luonnoksessa ehdotettujen tiedonhankinnan toimivaltuuksien muutosten vaikutukset ovat nähtävissä laajoina tietojärjestelmämuutoksina sekä tietoturvajärjestelyihin kohdistuvina muutoksina. Aikaisemman kannanoton mukaisesti esityksen muutosten kustannusvaikutuksia ei ole näiltä osin riittävän kattavasti arvioitu ja esitystä olisi myös sen takia tarkoituksenmukaista täydentää ennen jatkovalmistelua

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä sijaisena
Hallinto- ja kehitysjohtaja

Anu Nousiainen

Osastopäällikkö, ICT-johtaja

Jarkko Levasma

Jakelu SM Sisäministeriö

Tiedoksi VM VO Vero-osasto
VM BO Budjettiosasto
VM KHT Kehittämisen- ja hallintotoiminto

VN/16955/2026-VM-10

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Levasma Jarkko 91256614R

2026-06-26

Nousiainen Anu 91306994W

2026-06-26